

Reactie op interviewverzoek:

Begin november vorig jaar zijn we al uitgebreid naar buiten getreden met wat er is mis gegaan in de hulpverlening aan een jonge deelnemster van de Dam tot Dam loop 2016 en de nazorg richting de familie, onder meer in het Algemeen Dagblad en in het NOS Journaal. We zijn tekort geschoten en hebben hiervoor persoonlijk onze diepe excuses aangeboden aan de familie van de jonge deelnemster. Voor nu laten we het hierbij, maar willen we graag schriftelijk reageren als er nog specifieke vragen zijn aan het Rode Kruis hierover.

Antwoorden op de vragen:

De enige manier om hitteberoerte vast te stellen is rectale temperatuurmeting. Gebruik van een oorthermometer is nutteloos, want onbetrouwbaar, zeggen deskundigen. Waarom kiest het Rode Kruis dan toch voor het gebruik van een oorthermometer?

Het Rode Kruis levert in de meeste gevallen alleen eerste hulp (EHBO) bij evenementen, dat doen wij met vrijwilligers die geschoold zijn op het gebied van evenementenhulp en eerste hulp. (zie ook antwoord op derde vraag). EHBO'ers zijn geen medisch specialisten, zij zijn daarom niet bevoegd om een rectale temperatuurmeting uit te voeren. Een rectale temperatuurmeting is daarnaast niet goed toepasbaar op straat, waar de evenementen vaak plaats vinden. Wij weten dat een oorthermometer niet het meest accurate instrument is; het geeft een indicatie waarmee de juiste maatregelen kunnen worden genomen. In geval van een hitteberoerte zal direct medische hulp moeten worden ingeschakeld. Wij zijn de eerste schakel in een keten die goed op elkaar moet aansluiten. De zorgprofessional die het slachtoffer overneemt, zal een rectale meting moeten uitvoeren.

Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat de beste manier om iemand met een hitteberoerte te behandelen is het rigoureu koelen. De meest effectieve manier is onderdompelen in koud water. De minst effectieve manier is het gebruik van coldpacks. Waarom kiest het rode Kruis dan toch voor het gebruik van coldpacks?

Het Rode Kruis is een groot voorstander van koelbaden, maar agressief koelen is een handeling die onder medisch toezicht moet worden uitgevoerd. EHBO'ers zijn geen medisch specialisten en zijn daarom niet bevoegd om dit zelfstandig te doen. Het Rode Kruis kiest er daarom voor om sponzen en coldpacks te gebruiken langs de route, als eerste hulp en in aanloop naar medische opschaling.

In de gevallen dat onze medische dienst wordt ingezet (zie antwoord op vraag 3) willen we graag gebruik gaan maken van koelbaden zodra het protocol hiervoor is vastgesteld. Naar verwachting wordt hier in mei uitspraak over gedaan. (zie ook antwoord op vierde vraag)

Overigens is er, als er koelbaden ingezet worden, niet op iedere plek op de route van een sportevenement een koelbad langs de kant. Ook daarom is het goed dat coldpacks nog steeds beschikbaar zijn voor de allereerste hulp.

Lever het Rode Kruis bij grote hardloopevenement ook artsen? Zo nee, waarom niet?

Als het vanuit de vergunning (die door de gemeente is afgegeven voor een evenement) vereist is of de organisator van het evenement zelf wil dat er medisch personeel aanwezig is, dan kan de organisator ervoor kiezen om de medische dienst van het Rode Kruis in te zetten. Dat gebeurt zo'n 80 keer per jaar, bij allerlei soorten evenementen (niet alleen hardloopevenementen). Organisatoren kunnen er ook voor kiezen om een andere medische dienst in te zetten en alleen gebruik te maken van EHBO'ers van het Rode Kruis. Zodoende zijn er ook veel evenementen waar een medische dienst aanwezig is van een andere organisatie. Dit is bijvoorbeeld bij de Dam tot Damloop het geval. De EHBO'ers van het Rode Kruis werken dan samen met de medische dienst van een andere partij.

Wie is er uiteindelijk (eind) verantwoordelijk voor de beslissing om koelbaden te plaatsen bij hardloopevenementen?

Op dit moment zijn er drie opties:

- De vergunningverstrekker neemt de beslissing dat de inzet van een koelbad verplicht is.
- De organisator van het evenement besluit dat de inzet van een koelbad gewenst is.
- Als de medische dienst van het Rode Kruis wordt ingezet, kunnen wij zelf koelbaden inzetten als dat bij het betreffende evenement nodig is. Zodra het protocol voor de inzet van koelbaden is vastgesteld, zal de medische dienst van het Rode Kruis dit doen waar nodig. Feit blijft dat EHBO'ers een handeling met een koelbad niet zelfstandig mogen uitvoeren, dit is een medische handeling.

Het protocol is door de expertgroep opgesteld naar aanleiding van wetenschappelijk onderzoek en is voorgelegd aan de Nederlandse Beroepsvereniging van Spoedeisende Hulpartsen. In mei staat de vaststelling van het protocol op de agenda van de beroepsvereniging.

Vanuit de overheid volgt dit jaar een nieuwe handreiking publieksevenementen, waarbij onder andere aandacht is voor de risico-analyse van een evenement. Mogelijk resulteert dit in een verplichting vanuit de vergunning.

Heeft het Rode Kruis bij het opstellen van de rapportage en van het verbeterplan samenwerking gezocht met medisch experts?

Ja, dit is gebeurd. Bij de analyse naar de grondoorzaak is een externe intensivist geraadpleegd, ook heeft onze medische commissie meegewerkt.

Een groot deel van het verbeterplan betreft daarnaast procedurele kwesties waar inbreng van andere, niet-medische experts is gebruikt. De medisch experts die meegekeken hebben bij de opstelling van het rapport, hebben ook zitting in de expertgroep hittediagnose, die nu het protocol rondom de koelbaden vaststelt.

De familie Goedhart heeft een nauwgezette reconstructie gemaakt van de dag zelf en van de nasleep. Was de rapportage er ooit gekomen zonder dit werk van de familie?

Zonder de alarmering door de familie was deze evaluatie er niet geweest. Wij hebben in de eerste periode na het ongeval niet goed op het vizier gekregen wat er precies was gebeurd. De gebeurtenis werd intern gerapporteerd als een reanimatie waardoor niet de juiste evaluatie in gang werd gezet. Dit is erg pijnlijk en dat betreuren we zeer. We zijn hierin - zoals we in

november 2018 hebben aangegeven - tekort geschoten en daarvoor hebben we onze excuses aan de familie aangeboden. We geven uitvoering aan de verbetermaatregelen die naar aanleiding van het rapport zijn geconstateerd.

Het rapport bevestigt van alles wat de familie heeft ingebracht. Wat heeft het Rode Kruis in het rapport zelf toegevoegd aan de bevindingen van de familie?

Het Rode Kruis is door de analyse veel te weten gekomen over de verbeterpunten in de hulpverleningsprocessen en in de nazorg na het overlijden van de deelneemster. Het Rode Kruis heeft een verbeterplan opgesteld naar aanleiding van deze bevindingen. Hier is onder andere uitgekomen dat het draaiboek voor dergelijke situaties scherper moet zijn en dat een oorthermometer op de centrale EHBO-post niet genoeg is, maar dat dit hoort in de standaarduitrusting van alle hulpverleners. Ook bleek dat de communicatie met de familie veel beter had moeten verlopen.

Is het medisch inhoudelijk nog verantwoord dat het rode Kruis deze zorg levert bij grote evenementen? Gezien de conclusies die in het rapport worden getrokken.

Ja. De hulp van het Rode Kruis voldoet aan alle geldende standaarden op gebied van EHBO. In Nederland willen we evenementen organiseren met behulp van lekenhulpverlening (EHBO). In de huidige richtlijnen is vastgesteld dat er alleen bij zogenoemde hoog risico-evenementen medische zorg beschikbaar moet zijn.

Na de Damloop 2018 heeft het Rode Kruis op verzoek van IGJ nog een gesprek gehad met IGJ. Wat is daarin besproken en afgesproken?

In dit gesprek is de voortgang van de verbetermaatregelen besproken. De inspectie heeft aangegeven dat het verbeterplan voor nu voldoende maatregelen bevat om de kans op calamiteiten bij een evenement als de Dam tot Damloop tot een minimum te beperken.

Het verbeterplan zoals dat op 10 november is gepresenteerd (RK Visie evenementen 3.0), kwam dat voort uit dat gesprek met IGJ?

Het verbeterplan volgt op het rapport en is deels een intensivering van aanscherpingsmaatregelen die we al in voorbereiding hadden. Het verbeterplan bevat vele maatregelen die wij intern hebben genomen. Daarnaast willen wij ook onze verantwoordelijkheid nemen, als grootste evenementenhulpverlener in Nederland, om van elkaar te leren binnen de sector. Daarom organiseren wij een symposium over evenementenhulp in mei. We hebben deze plannen ook met de inspectie gedeeld.

Wat heeft het Rode Kruis nog meer gedaan sinds de zomer van 2018? Welke maatregelen zijn er genomen?

Het Rode Kruis heeft gedetailleerd zijn processen en procedures aangepast. Het borgen van de verbetermaatregelen is daarbij een belangrijk punt. Zo is onder andere de standaarduitrusting van de hulpverleners aangepast, zijn de processen beter ingericht in onze meldkamer en hebben we gezorgd voor meer koelmogelijkheden. Ook is er veel aandacht besteed aan briefings en richtlijnen voor de hulpverleners wat betreft hitte-gerelateerde letsels en zijn er hulpmiddelen ontwikkeld voor het maken van een risico-inventarisatie en bijpassende

maatregelen per evenement. Ook is er een nieuw digitaal systeem ingevoerd waarmee de bekwaamheid van vrijwilligers beter is bij te houden. Een ander belangrijk voorbeeld is dat de incidentmanagementprocedure is aangepast, zodat incidenten op de juiste manier worden gerapporteerd en geëvalueerd.

Waarom heeft het Rode Kruis de familie niet vooraf om toestemming gevraagd voor de publiciteit die op 10 november 2018 is gezocht?

Voor het Rode Kruis was het van groot belang de geleerde lessen onder de aandacht te brengen van al onze vrijwilligers. In het verlengde daarvan vonden wij het ook belangrijk om hier breder aandacht voor te vragen vanwege onze rol in de branche. Wij hebben de familie van al onze stappen en de inhoud van onze communicatie op de hoogte gesteld en gevraagd of zij hierop wilden reageren. Hier hebben zij van afgezien.

Afgelopen zaterdag is er een test geweest met een koudwaterbad. Hoe is die test verlopen? Welke conclusies zijn er uit deze test getrokken? Wat is nu de volgende stap?

Wij hebben een praktijktest uitgevoerd om goed in beeld te krijgen wat de rol van diverse actoren moet zijn zodra een koelbad wordt ingezet, zowel de rol van de medische dienst, als de ondersteunende rol die EHBO'ers kunnen hebben. In de ogen van degenen die namens ons aanwezig waren is de test succesvol geweest. Toepassen van koelbaden kan. De test is meteen gebruikt om een concept-instructiefilm te maken voor onze eigen medische en EHBO-vrijwilligers (ter ondersteuning), zodat zij snel op het goede kennisniveau kunnen worden gebracht zodra er medisch akkoord is op de inzet van koelbaden. Het inzetten van een koelbad is altijd onder verantwoordelijkheid van een medisch verantwoordelijke/arts.

Wat is het verschil tussen het verbeterplan dat het Rode Kruis aan de Inspectie heeft gestuurd en de documenten die het Rode Kruis daarover heeft gepubliceerd

Een vervolgvraag die jullie hebben gesteld is wat het verschil is tussen het verbeterplan, het visiedocument en het persbericht. Zoals eerder aangegeven in de beantwoording van jullie eerdere vragen, vinden wij het van groot belang de geleerde lessen onder de aandacht te brengen van al onze vrijwilligers. In het verlengde daarvan vonden wij het ook belangrijk om hier breder aandacht voor te vragen vanwege onze rol in de branche.

Het visiedocument 'Veilig sporten, veilig deelnemen, veilig feesten' is erop gericht om onze vrijwilligers en de sector te informeren. Dit document komt deels voort vanuit de bevindingen en verbeterpunten naar aanleiding van de Dam tot Damloop in 2016, maar is ook deels gebaseerd op een nieuwe aanpak die al in ontwikkeling was voor evenementenhulp.

Voor de groepen waar het visiedocument voor is geschreven, is het belangrijk om aan te geven wat er is gebeurd en ook wat er specifiek voor hen gaat veranderen, bijvoorbeeld bij een inzet op een evenement voor het Rode Kruis. De pers- en nieuwsberichten zijn erop gericht om het algemeen publiek te informeren, waarvoor wellicht niet alle informatie uit het visiedocument relevant is. Vanwege deze verschillende doelgroepen, zit er een verschillende toon en nuance in de gedeelde stukken.

Het verschil tussen de documenten eerder benoemd en het verbeterplan is dus de vorm waarin de documenten zijn geschreven. Het verbeterplan zelf is een set aan verbeterpunten die toelichting nodig heeft en is daardoor niet direct bruikbaar is voor derden.